СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XL Ч. 239. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 13 жовтня 1932. VOL. XL. No. 239. Jersey City, N. J., Thursday, October 13, 1932. THREE CENTS.

АМЕРИКА ПОТРЕБУЄ ГУВЕРА, КАЖЕ КУЛИДЖ

НЮ ЙОРК. — Вже розпочато на сході републиканську кампанію за вибір Гувера наново президентом держави. На перший огонь виставлено бувшого президента, Калвина Кулиджа. У своїй промові, виголошеній до яких 18,000 зібраних у Медисон Сквер Гарден, Кулидж підчеркнув, що Америка знаходиться тепер на дорозі до ліпшого. Найгірше вже минуло, говорив Кулидж, і було би нерозумно зміняти в такій хвилі адміністрацію та наражати край на нові експерименти.

Кулидж представив Гувера як того, що вийшов з нужди, добивався сам власними силами кращої долі й коли сьогодні він займає таке високе становище, то не завдячує його фамілійним впливам чи багатству, а своїм здібностям.

Щодо Рузвелта, то Кулидж закинув йому головно те, що він досі не висказав ясно своєї думки в справі виплати ветеранського бонуса в готівці. Він каже, що така виплата відбилась би дуже погано на справі економічної будови краю.

Крім того заявив, що коли би демократи прийшли до влади, то підкопали би кредит і американську валюту. Кулидж згадував про всі економічні питання, а замітне те, що не зачепив прогибіції.

ҐАРНЕР ЗАПОВІДАЄ ДОБРЕ ПИВО В БЕРЕЗНІ.

НЮ ЙОРК. — В ґазетярськім інтервю заповів Джан Ґарнер, президент палати послів, що Америка матиме добре пиво вже в березні наступного року. Він каже, що майже всі посли, які кандидують заявилися за знесення прогибіції. Справа та опиниться в першу чергу в палаті послів і тут вона перейде. А що буде в сенаті, про те Ґарнер не хотів говорити. Але видно, що й там прийде до зміни, коли Ґарнер певний, що вже в березні буде добре пиво.

„РЕАЛЬНИЙ" ПЛЯН БОРИ.

БОРЛІ (Айдаго). — Сенатор Бора критикує обидві партії й каже, що жадна з них не виставляє дійсної програми уздоровлення економічних відносин. Бо тут треба ясно відповісти, що треба зробити, щоби мільони людей не кидали своїх домів чи фарм, щоби бизнеси не банкротували, а мільони могли дістати роботу. Партії й їхні кандидати повинні відповісти, як здобути Америці світові ринки збуту, як поправити в світі захитану вартість грошей, як завести ощадности в урядовій машині й що зробити з приватними довгами, які зависли над довжниками до цеї міри, що їм приходиться хіба ціле життя працювати на оплачування процентів.

КУЛИДЖ І СОЦІЯЛІСТИ.

НЮ ЙОРК. — Нормен Томас, соціялістичний кандидат на президента, й інші соціялістичні провідники, вислухавши промови Кулиджа, заявили що він подає одну пораду для тих, котрі впали жертвою депресії: стиснути ще більше ремінь. Супроти того, кажуть вони, не диво, що Гувер являється гідним наслідником Гардінґа і Кулиджа. Він теж тесаме дораджує.

ЩЕ Є 11,000,000 БЕЗРОБІТНИХ.

ВАШИНҐТОН. — Статистичне бюро департаменту праці й Американська Федерація Праці подають згідно, що треба числитися з тим, що під цю пору маємо в Злучених Державах 11,000,000 безробітних.

ВИТЯГАЮТЬ ГРОШІ З ПОЧТОВОЇ ЩАДНИЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Виходить, що нарід набирає віри, що йде до ліпшого, бо люди почали вибирати гроші з почтових щадниць і вкладати до банків. А ще не так давно витягали з банків і вкладали на почту.

СТАРІ ПРИ РОБОТІ.

ВАШИНҐТОН. — Це неправда, що в Америці викидають з роботи по 40 році життя. Таке виказує Цензусове Бюро, яке подає, що 58.3% працюючих людей є у віці понад 65 років. А з них 32% мають понад 75 років.

ЖІНКИ НЕ ХОЧУТЬ ПОКИДАТИ ЧОЛОВІКІВ.

ГОЛЬО. — Військова поліція хоче роззброїти збунтованих тубильців і їх покарати, але не хоче, щоби жертвою впали невинні жінки і діти. І тому візвала населення села Таянґун, яке збунтувалося, щоб жінки і діти покинули село. Та жінки не захотіли покинути чоловіків.

КАЖЕ, ЩО ЯПОНІЯ ПОТРЕБУЄ МАНДЖУРІЇ.

НЮ ЙОРК. — Японський дипльомат, Гіроші Саїто, підчеркнув у своїй промові до студентів „Коломбія Юніверзіти Скул оф Джорналізм", що Манджурія є життевою справою для Японії, бо рішає про її політичне й економічне іствування. Кождий ухил Японії щодо цього вважають у Китаю висловом японської слабости.

МІЛІТАРИЗАЦІЯ РАДЯНСЬКОЇ МОЛОДІ.

Радянський уряд поручив управі Оссоавіяхіму (союз воздушної й ґазової оборони), щоби зреорґанізувався в резерву для червоної армії. Слід зазначити, що Оссоавіяхім числить 11 мільонів членів. На будуче ця величезна організація буде приготовляти трійливі ґази і боєві машини, замісць витворювати цивільні апарати, перешколювати летунство і т. п. При кожній фабриці і при кожному державному господарстві має повстати військова одиниця, а молодь з кожного села мусить відбути бодай 120 годин військових вправ на протязі зими. Кожне село дістане спеціяльного військового комісаря, що має припильнувати виконання програми. Одночасно Оссоавіяхім має розбудувати в цьому році сітку шкіл, які повстануть при кожній фабриці і при кожному колективному господарстві. В тих школах комуністична молодь має познайомитися з вищою военною штукою, Тим способом побільшиться військові резерви Радянщини.

ПАРУБОЦЬКА ПІМСТА.

В Радоховичах, пов. Мостиськ, посварилися на пасовиську два парубки, Іван Павловський і Йосиф Паславський, що один другому робив кіньми шкоду. Паславський, будучи слабшим, пімстився на Павловськім так, що вбив його колом, коли той в ночі заснув коло коней.

ВИРІЗАЛИ ФРАНЦУСЬКИЙ ВІДДІЛ В АФРИЦІ.

До Парижа прийшли вістки, що у французький західній Африці біля кордону Ріо де Оро туземці напали ненадійно на французьку стежу. Вирізали всю, а саме 4 підстаршин і 8 сенеґальських стрільців.

КОНФЛІКТ МІЖ ФІЛЬВАРКОМ І СЕЛЯНАМИ.

Від фільварку в Люблинці Новому, пов. Любачів, винаймали господарі, місцеві і з Чесанова, кошення трави й випас худоби. З причини цьогорічної посухи й браку паші почали користати з двірського пасовиська також інші селяни, що не мали на це права, наслідком чого приходило між ними й селянами до непорозумінь. Перед кількома днями селяни вигнали знову худобу на двірське пасовисько і двірська служба її займила. Прийшло до поважного конфлікту і навіть мешканці присілка Мельники наспіли селянам на поміч. Одного двірського форналя побили за те, що бив селянську корову. На місце прийшла поліція і зліквідувала конфлікт. На другий день селяни знову пробували гнати худобу на двірське пасовисько, але поліція недопустила до того. На місце приїхав любачівський староста, д-р Кашубський, і довів до обостороннього порозуміння.

НЕ БУДЕ ПОМИЛОК ПРИ СТВЕРДЖЕННІ СМЕРТИ.

Славний медик, д-р Северин Ікар у Марсилії (Франція), винайшов, як твердять, спосіб, який забезпечує від помилок при стверджуванні смерти, у випадках летарґу. Д-р Ікар вприскує розчин фльоресцеіни, яка на випадок навіть найслабшого обігу крови забарвлює шкіру та слизні ткани на колір виразно жовтий.

НОТАРІ ПЕРЕД ЛІКАРСЬКОЮ КОМІСІЄЮ.

Заповіджені недавно лікарські оглядини нотарів і досліди їхнього фізичного й умового стану зачинають реалізуватися. В найближчому часі 6 нотарів на терені львівського окружного суду станугь перед лікарською комісією. Є це переважно реєнти повище 70 року життя. Кого з них лікарі признають нездібним до виконування своїх урядів, буде звільнений з посади.

ВІДГУК КОНФІСКАТИ „СВІТОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ" МАСАРИКА В БОРЩЕВІ.

Польська поліція сконфіскувала недавно в українській книгарні в Борщеві між іншими наскрізь леґальними виданнями також „Світову революцію" Масарика, видання „Червоної Калини". Подавши це до відома закарпатського громадянства, пише далі „Українське Слово" так: „Але найбільше буде собі голову ломити през. Масарик та буде роздумувати над тим, в котрім то місці він у своїм творі такого наробив, що польська поліція в Борщеві мусіла його „Революцію" признати протидержавною і сконфіскувати її".

ЕКЗЕКУЦІЯ В РАБІНА-ЧУДОТВОРЦЯ.

Цікаву екзекуцію перевели в славного рабіна-чудотворця Спіри в Мукачеві (на Закарпатській Україні). Він має дуже великі доходи, одначе, як кажуть, роздає багато бідакам, талмудистам і піддержує ріжну жидівську акцію, так, що, мовляв, має ще навіть довги. Чехословацький фінансовий уряд визначив рабінови податку на три четвертини мільона ч. к., а коли він не заплатив, забралися до екзекуції. Екзекутори зафантували славну рабінову бібліотеку, кілька тисяч томів, що є зложені в 16 величезних скринях. Списування протоколу дало багато праці, тимбільше, що гебрейський заголовків книжок екзекутори не могли прочитати. Тепер уся бібліотека зі середини та ззовні пообліплювана урядовими печатками.

ВИПАДОК В АНГЛІЙСЬКІЙ КОПАЛЬНІ.

У копальні вугля „Пленк Лейн" у Лі, Ланкашір, зірвався елевейтор з майнерами, які сходили до копальні. Скриня з двацятьма робітниками впала на дно керниці, де 19 робітників потонули в воді, Тільки один робітник успів отворити двері й вискочити з життям.

НЕМА МОЖЛИВОСТИ ВЕСТИ ОСВІТНЮ РОБОТУ!

Дня 9 вересня виїхав п. Семен Харамбура з Яворова від філії Т-ва „Просвіта" на довшу поїздку по районі в ціли люстрації читалень. Та вже у селі Дрогомишлі притримав його державний поліцай, спровадив на постерунок і тут перевів 3-годинну докладну кишеневу ревізію, при чому затримав собі його приватний записник і списав протокол.

„ОПЛАТИЛОСЯ".

Скарбовий уряд у Перемишлі приняв 18 стшельців на екзекуторів. У липні вони стягнули 3,200 зол. екзекуцій, а платня їх виносила 3,600 золотих.

МОСКВОФІЛЬСЬКА АҐІТАЦІЯ НА ЗАКАРПАТТЮ.

Москвофіли розвинули в останньому часі широку аґітацію між учительством, щоби воно вводило до шкіл підручники, писані старославянською мішаниною, або й російською мовою, переважно неапробовані. Аґітацію ту веде головно звільнений професор богословської семинарії в Ужгороді, о. д-р Фенцик, який, переставши бути священиком, старається з усіх сил стати секретарем ґубернатора д-ра Бескида. „Покищо — як пише „Українське Слово" — став він заступником голови „гасильників" („общества Духновича") в Ужгороді. Думаємо, що це заняття саме відповідає його вдачі, бо він ніколи не розпалював, а завжди гасив вогонь. Орган соціяльно-демократичної партії Підкарпаття, „Вперед", перестерігає вчительство перед невідповідальною аґітацією Фенцика і протестує проти того, що Фенцик, який зі шкільництвом не має нічого спільного, мішається до шкільних справ і пхає учительство в біду.

ПАМЯТКИ ДАВНЬОГО МИНУЛОГО.

Завдяки довготревалій посусі і низькому рівневи води вдалося тепер добути з озера Немі другу ґалеру римського цісаря Каліґулі, В нутрі ґалери знайшли цінні твори мистецтва. Вправді внутрішнє уладження наслідком перебування 2000 літ під водою сильно ушкоджене, зате збереглися багаті мармурові прикраси, бронзові посуди, а навіть фрески на камені, що свідчать про розкіш тодішніх володарів. Спеціяльне заінтересування викликала ґалера Каліґулі серед корабельних техніків. Її автоматичний кермовий улад такий самий, як при новочасних яхтах, а якір ґалери має таку саму конструкцію, яку винайшов перед кількома роками й опатентував один анґлійський корабельний офіцир. Деякі сліди на ґалері потверджують мабуть леґенду, що Каліґуля велів підпалити кораблі на озер Немі в часі, коли відбувався на них люксусовий бенкет. Коли гості бавилися серед диких орґій на обох ґалерах, цісар велів підпалити судна, щоби розкошуватися видом людей, перекинених в одному моменті з дикої втіхи в безмежний страх.

НАЙБІЛЬШЕ ВИНА ПЮТЬ ФРАНЦУЗИ.

Рапорт комісії в справі річної продукції вина на цілому світі стверджує, що та продукція виносить 180 міл. гектолітрів. Франція продукує четвертину з того, інші держави щодо скількости випродукованого вина йдуть у такому порядку: Італія, Еспанія, Альжир, Арґентина, Румунія, Портуґалія. Дальше стверджує рапорт, що в Анґлії річна продукція вина випадає по 1.25 літра на голову, отже незвичайно мало, коли зважити, що у Франції припадає 220 літрів, а в Італії 150 літрів на одного мешканця.

ХОТІЛА ВМЕРТИ ВІД ГОЛОК.

До перемиського шпиталю привезли молоду жінку з околичного села, що хотіла вібрати собі життя, проковтнувши 7 голок. У шпиталі перевели операцію й витягли всі голки з кишок, наслідком чого жінка буде жити.

ПОХІД ПОЛЬЩІ ПРОТИ ПЛАСТУ

ВИЩИЙ СУД КАСУЄ ЗВІЛЬНЯЮЧИЙ ПРИСУД.

ЛЬВІВ.—Окружний суд у Бережанах розглядав спротив державної прокураторії проти присуду звільняючого нижчого суду в Козовій, виданого на розправі проти українських пластунів, обжалованих за протидержавну акцію.

Суд зніс попередній присуд та признав обжалованих винуватими закинених їм злочинів. Всіх обжалованих, пятьох числом, признано винуватими в нелеґальній аґітації під покришкою „Пласту" та засуджено кождого з них на кару арешту по 2 місяці. Крім цього засуджено одного з них за кольпортажу „Сурми" на 2 місяці арешту, себто разом на 4 місяці. Суд у своїм присуді сперся на вислід воєвідського слідства, яке буцімто виказало, що під фірмою „Товариства Охорони Дітей і Опіки над Молодю" пластуни мали тайну орґанізацію з тайними цілями. Все те, очевидно зміряє до розвязання українського пласту.

Зогляду на те, що до відклику кождий засуджений мав зложити 100 злотих кавції, відклику не роблено.

ЗНОВ „ЧИСТЯТЬ" КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ.

МОСКВА. — Заряд комуністичної партії постановив виключити з партії 24 визначних провідників партії. Між виключеними є Зіновєв, котрий довго мав ріжні високі уряди в совітах, Каменєв, шваґер Троцького, та Улянов.

Обжалованим закидують, що вони знали про заговір деяких комуністів привернути капіталізм у Росії, але в цій справі нічого не робили.

Три роки тому їх прогнано з партії за підпирання правого й лівого ухилу, але відтак їм дозволено покаятися й приступити до партії назад під обіцянкою поправи. Нібито за те, що вони не поправилися, їх тепер карають найбільшою партійною карою: викиненням з партії як „зрадників".

ЗАВОРУШЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ В ІРЛЯНДІЇ.

БЕЛФАСТ (Північна Ірляндія). — Тут вибухли поважні заворушення безробітних. 10,000 безробітних стали грабити крамниці, палити трамваєві вози, а відтак битися з поліцією. Уряд мусів викликати всю поліцію з шістьох околичних повітів.

У заворушеннях загинула одна особа, а число ранених виносить до пів сотки. Поліція стріляла на учасників заворушень з дахів.

ГРЕЦІЯ ЗВІЛЬНЯЄ ІНЗОЛА.

АТЕНИ. — Грецький уряд випустив на волю американського промисловця Інзола, котрого видачі домагається американський уряд, щоби судити його за вживання фондів підприємств на біржеву спекуляцію. Греція каже, що вона не може видавати Америці Інзола, бо Греція не має з Америкою законної угоди про видачу злочинців.

Інзол каже, що він лишається в Греції.

ЯПОНІЯ ПЛЯНУЄ ПРИВЕРНЕННЯ МОНАРХІЇ В КИТАЮ?

ШАНҐЧУН (Манджурія). — Начальник уряду в Манчукуо каже, що „хлопець-цісар" Китаю, котрий панує тепер в Манчукуо, приймає делеґації Китайців з ріжних частин краю та під їх намовою думає привернути владу династії Манджу в Китаю.

Тимчасом Китай далі розлітається. Монґоли в Барґа проголосили совітську републику.

ПЕРЕПИС ХУДОБИ В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД. — Еспанський уряд почав перепис рогатої худоби, щоби в цей спосіб запобігти різанню й продаванню худоби на великих посілостях. Уряд побоюється, що шляхта, невдоволена з вивласнення великої посілости, готова нищити живий інвентар, щоби він не дістався в руки держави.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА ПІД ПАРИЖЕМ.

ПАРИЖ. — Експресовий поїзд з Парижа до Базилеї вилетів зі шин коло стації Вільпатур, 30 миль від Парижа. Вози поїзду, що гнав зі скорістю 30 миль на годину, вилетіли з шин та перевернулись Один віз влетів до ждальної кімнати залізничої стації. Ранених було 16 осіб, ні одна тяжко.

Причиною нещастя було підмиття тору дощами.

ФРАНЦІЯ КАРАЄ ТЕОЛЬОҐА ЗА СПРОТИВ ВІЙСЬКОВІЙ СЛУЖБІ.

ПАРИЖ. — Військовий трибунал засудив на рік тюрми Жака Мартена, студента протестантської семинарії, за спротив військовій службі. Він почав свою військову освіту, служив три тижні, але не вернувся з відпустки. На суді він пояснив, що противиться військовій службі, а служив три тижні тільки тому, що боявся, що вістка про його спротив могла би пошкодити здоровлю його батька, який тоді хорував. Як противник военної служби, він міг податися до помічної служби, але й цій він противиться.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПІЗНАЮТЬ ПО ОВОЧАХ

Американська інтелігенція переходить тепер через певного роду перелом. Через одну таку крізу переходила вона зараз по війні, коли в неї заломлювалася віра в можливість переведення ідеалів рівности, волі, братерства, голошених підчас війни. З тої крізи одні виходили повними циніками, які не вірили вже ніколи в побіду краси, добра й справедливости, а другі шукали цеї побіди в повній, революційній, перебудові суспільности й людини. Зчасом, як минули тяжкі роки повоєнної перебудови, ця інтелігенція знов стала відзискувати віру в можливість добути виносимі відносини без революції.

Та „добрі часи" не тревали довго. Чи через розвій винаходів, чи через недостачі міжнародньої торговлі, чи з яких інших причин, досить, що в світі почалася нова кріза. Почався застій у промислі й торговлі. Падали підприємства та вартість шерів і бондів. Безробіття приняло застрашаючі розміри. Не могло це не відбитись на думках і почуваннях людей. І не могло не відбитися втратою надії, віри, недовірям, розпукою.

Рівночасно, як у цілому просто світі почалася кріза, застій, безробіття, з Росії йшли вісти, що там не застій, а великі зусилля пятилітки. Як у світі були десятки міліонів безробітних, в Росії йшли заклики до робітників найматися на роботу до Росії. Як в Америці інтелігенція тратила джаби, з Росії йшли заклики ставати на роботу на гарних умовинах. Не диво, що американська інтелігенція, яка щойно критикувала Росію за подавлення свободи, тепер похитувала сумнівно головами та говорила: „Хто зна, чи Росія не знайшла важніших річей, ніж свобода".

Полинули сотки й тисячі інжинірів до Росії. Пішли листи, донесення, рапорти: Росія справді рай. Та це не було довго. Скінчився термін пятилітки, коли життя мало полекшати. Та життя не лекшало, а ставало ще тяжче. Люди працюють, але не живеться краще, як людям у тих краях, де панує безробіття. З Росії ще телеграфують про відкриття великих підприємств, великих фабрик, залізниць, електровень, але рівночасно йдуть вісти про брак товару для вжитку, про нужду, голод.

І американська інтелігенція знов переживає „переміну серця": знов похитує головами й каже: „Вбили свободу, але чи здобули щось доброго? Чи варта було нищити волю людини, щоби добути їй охлапи?"

О. Сновида.

ДЕФЕКТИ ПРОПАҐАНДИ

Маємо прислівя: „пішли дурня в церкву Богу молитися, а він лоб розібє". От таке можна сказати й про декого з наших закордонних пропаґандистів, на яких хочу звернути увагу американських земляків.

Є правило: коли хочеш здобути для своєї справи зацікавлення чужинців, — мусиш обернути її тим боком, який обходить інтереси тих чужинців. Це правило слушне і — в теперішні часи — на самім поклику до гуманности чи справедливости далеко не заїдеш. Але й тут не треба бути однобічним. А такими власне є деякі українські пропаґандисти в Европі. Тут маю на увазі тих шкідників, які — виступаючи в імени тої чи іншої української краєвої організації — **провадять і в Европі і в дописах до краю — явно москвофільську пропаґанду!**

То такий добродій напише кореспонденцію до краю, що буцімто Англійці дивуються нашим „сепаратистам", що хочуть від Росії відділятися: якжеж, мовляв, така прекрасна імперія, такі можливости!... То напише, що зрадники є всі ті, які не хочуть федерації з „новою Росією"... А то встругнуть ще ліпше: от напр. вийшла в Женеві французька брошура ще в 1931 р. про події в краю, а в середині — коли вже йде про позитивну програму Українців — читаємо (в IV розділі), що „єдиною природною рзовязкою" російсько-українського спору є — „союз двох дружніх держав". Росії та України, при чім ті „союзні" держави матимуть спільну армію, спільні митні границі і т. п. Одним словом — те саме, що тепер під большевиками! Але головне, що на брошурі — під заголовком напис: **„видано союзом українських послів і сенаторів у Варшаві"...** Питався я кількох сенаторів і послів, а вони кажуть, що не давали уповноваження видавцеви (П-кови) писати про федерацію з Росією, про резиґнацію з самостійности, що він надужив їх довіря і т. п. Тоді це треба було спростувати! — сказав я. — А, певно, ми то зробимо! — звучала відповідь. Але — минув рік, так і присхло, а спритний „інформатор" москвофіл — „інформує" і баламутить далі... **в імени парляментарної репрезентації!**

От з такою пропаґандою треба скінчити, бо **вона лише компромітує справу українську перед чужинцями.** Нас хочуть запевнити, що Англійці — „не розуміють", як ми хочемо відділятися від Росії?! Хто знає Британців, той знає й те, що, якраз навпаки, **вони не розуміють** вас, коли ви скажете, що **не хочете відділятися** від Росії; що не хочете бути самостійними! Дрібні справи, більша чи менша свобода в злуці з Росією — не зацікавлять чужинця. Його зацікавить справа великої нації, яка хоче бути паном у себе дома. Він не розуміє, як може претендувати на щось нарід, який — не вважаючи на те все, що йому заподіяла царська, революційна і большевицька Росія — ще має до неї якусь симпатію і аніруш не хоче з нею розлучитися... Ось чого не розуміє ні Англієць, ні Американець (особливо в наші часи визволення найдрібніших народів).

Певно, до кождого треба підходити з його власної точки погляду. З Німеччиною — треба говорити про фіктивність і нежитєвість російської імперії, на яку вона тепер ставляє... З Англією — треба говорити про Чорне море, з Америкою — подібно як з Німеччиною, що імперія на передодні розпаду, що як союзник — вона Америці стількиж поможе, як „помогла" Аліянтам в 1917 році, коли — найсильніша з усіх — перша заломалася, Франції — треба звертати увагу на заразу большевицьку, в Швайцарії — апелювати на право націй на самоозначення і на героїчну боротьбу проти Совітів і т. д. Але попри все це треба передусім — в пропаґанді заховувати національну гідність, не представляти себе додатком Росії, лише розвивати прапор незалежної України в цілости. Тоді, і лише тоді, здобудемо увагу і симпатії чужинців...

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

З БЕРЛІНА

(УП) По довгій подорожі по Европі прийшов я нарешті до Берліна. Побував по всіх центрах Европи, то й до Берліна треба зайти, до того центра, що сьогодні нуртує та розворушує своїми думками ввесь світ.

В дійсности я був перемучений навалом вражінь, які довелось пережити в часі дороги. Берлін — це остання моя пристань, звідки треба їхати назад до дому. Мене упередили, що саме місто не зробить на мене великого враження. Так було в дійсности. Берлін щодо архітектури не представляє якоїсь монолітної цілости. Все тут побудоване наспіх, без якоїнебудь тяглости, яка все потрібна архітектурі. Є кілька гарних будівель, що впадають в око, але вони відірвані від цілости, від окруження. Стиль їх дуже характеристичний. Справді відзеркалює душу Німця. З тих берлінських величних палат та державних будинків справді віє надзвичайною силою та духом стійности.

В Берліні все пливе сталою, унормованою історичним процесом ходою. Коли ви психічно вже змучені та не маєте сил переживати всього, що бачите та спостерігаєте, перетоплювати своїм власним жаром та надати всьому своє власне забарслення, то Берлін лишається для вас загадочним сфінксом, оріхом не до згризення.

Берлін творить цілість враз зі своїми духовими проблемами, що народжуються в психольоґії людини та виявляються назовні в ділах. Треба мати дуже чутливе нутро, щоб відчути ту мельодію, якої тонами переповнений Берлін. Треба все разом получити та створити собі ту цілість, якої прагнемо. В противному разі, коли людина наставлена приймати лише річи реальні, що їх можна змислами обхопити, заходить небезпека неправдивого, відірваного від дійсности представлювання річей.

Положення Німеччини та сучасне політичне тло подій, які на наших очах назрівають, представляються такому чоловікові як парадокс, хаос, анархія, знак запиту. Тимчасом все мається зовсім інакше. Це непевне ставлення справ і політичних подій, що назрівають в Німеччині, це лише духова відбибтка даної людини. В Німеччині нема ніякого хаосу ані парадоксів в суспільному та державному житті Все, що тут діється, це послідовна консеквентність історичного підложа цієї країни. Хто органічно відчуває та знає суспільне підложе, на якому базується ціле життя Німеччини після стількох воєнних катаклізмів, цей ніколи не буде трактувати воєнних подій під якимсь таємничим знаком запиту. Треба лише справу Німеччини збагнути в цілости, обхопити всю повноту її життя та зловити кінець нитки, що веде до виходу з цього життевого лябіринту Німеччини, з якого вона й сама шукає виходу.

Репарації, довги, крізи урядів, безробіття, бурхливе партійне життя враз з гітлерівським націоналістичним рухом — все це послідовна консеквентність, яка вказує на життя Німеччини в безвихідному лябіринті та її змагання вийти раз на широкий світ, щоб поза мурами цієї стисненої будівлі знайти можність розвою німецької нації та запевнити їй майбутність. Все те, що ми бачимо змислами, це лише зовнішний вияв хотінь, які зроджуються в душах Німців. Конкретні явища — це лише форма, в якій проявляються ті хотіння.

Явища суспільного характеру, що прибирають всі можливі види, мусимо аналізувати та подавати нашій суспільности в цілій ширині їхнього істнування, а не як відірвані від кореня голі факти, які викликують у читачів здивування, та за те не дають ніяких спостережень та висновків і комбінацій для нашого положення, ще гіршого як німецьке. Українська справа є одним колісятком у загально світовому суспільно-державному механізмі. Коли ми хочемо це наше колісце зробити трівким, то мусимо пізнати всі інші колісцята та їхню спільність між собою, щоб знати й міцність цілого ланцюха, коли ми своє звено долучимо до нього. Не лише зовнішню форму поодиноких держав треба нам пізнати, але докладно прослідити їх рід та зміст.

На такому загальному тлі розвиваються події в Німеччині. Я стрінув тут комбінацію всіх проблем, які Німці в найближчих часах мусять розвязати. На зовні здаються ті спроби незрозумілими та помішаними. Одначе в дійсности це все ясне. Над практичним виконанням всіх тих спроб стоїть на сторожі авторитет Гінденбурґа — побідника зпід Таненберґу. Він є усібленням цілости німецького народу і він стоїть на сторожі тієї цілости. Всі крізи кабінетів та вибори і сварні — це лише диференціяція, з якої вкінці мусить зродитись нова Німеччина з новими силами та започаткувати нову історичну добу в Европі. Все, що діється, є лише перехідним явищем. Це є повільне наростання в Німеччині сталого ладу, яким поплине її дальше життя. Все це причиняється до створення нового, здорового орґанізму. А що до того мусить іти Німеччина, це ясне, бо в противному разі їй не місце на цьому світі в ході історичних подій. Стільки говорить Берлін, коли йому приглянутись.

Берлін — серце Німеччини — має в собі всі ці симптоми. Все тут кипить, сталиться, розвивається, слабне і гине. Що слабе, гине скорше, що сильне, залишається довше. Все йде своїм темпом з залізною консеквентністю. Хто тієї консеквентности буде більше мати, хто її найбільше проявить у практичному житті, цей вдержиться при житті. Всі інші, може навіть здібні, але невитревалі, зійдуть з арени історичного життя. Найкраще зі всіх вивязується досі Гінденбурґ. Тому він і керує німецьким життям.

Явище, яке тепер переживає Німеччина, має анальоґію й у нашому політично-орґанізаційному житті. Назовні ці історичні події котяться в формі конфлікту старих з молодими, а в дійсности це є суспільний процес, що в своєму змісті приносить нові сили, які зможуть серед важких історичних обставин будуччини попровадити розвій української нації в бажаному напрямку до остаточної цілі.

М. М.
(Берлін).

З ОБЄДНАННЯ

Згідно з артикулом 18 статута „Обєднання Українських Орґанізацій в Америці" і на підставі ухвали Екзекутиви з дня 29 вересня 1932 р. відбудеться **в Джерзи Сіти, Н. Дж. 83 Ґренд Стріт, дня 26 жовтня 1932 р.**

РІЧНЕ ЗАСІДАННЯ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ОБЄДНАННЯ

з таким порядком нарад:

1. Відкриття.
2. Звіти екзекутиви.
3. Звіт контролі.
4. Реферати:
   а) Чим жиє Рідний Край.
   б) Українська молодь в Америці.
   в) Економічна кріза й українська іміґрація.
5. Внески і запити.

Наради зачнуться точно в годині 1-шій зполудня. Всі члени Виконавчого Комітету Обєднання повинні явитися на тім засіданню.

За „Обєднання Українських Орґанізацій в Америці":
О. РЕВЮК, предс. Л. **МИШУГА**, секр.

Володимир Левицький.

ОСТАННІЙ АКТ ТРАҐЕДІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ (УГА)

(З моїх споминів про 2 курінь, 8 бриґади, III корпусу, після його відвороту з Київа у вересні 1919 р.).

(1)

Присвячую незабутній памяти любих Стрільців-ґероїв, що на полі слави, на широких ланах Великої України, за її волю впали.

День 30/31 серпня 1919. р. був вершком слави й подвигів для У. Г. А., бо завершився здобуттям Золотоверхого Київа. Безмежна розкіш радости, яка огорнула була галицьке військо цим славним подвигом, швидко перемінилася в чорну годину для нього. Чорна зрада московських відділів ґен. Денікіна, що вдарив несподівано на зади галицьких частин у Київі — замісць кинутися на большевиків — була для III. корпуса таким важким ударом, що його він не вспів вже більше загоїти. Загартоване в боях стрілецтво і старшинство, що не згинуло на полях слави в Галичині й у поході на Київ та за його здобуття, попало тепер у більшости в денікінський полон до Дарниці. Звідсіля деяким повелося пізніше повтікати до своїх частин та ділити з ними дальшу їхню судьбу. Опис одної з них тут подаю. Іншим припала в участи інша незавидна доля, яку надходячий грізний для Української Державности мент у дарі приніс. Здесятковані частини III. корпусу, покинувши невдячну матір українських городів, Київ, відтягнулися в район міста Козятина, в якому доповнили свої ряди побором місцевих новобранців.

Дня 20. вересня 1919. р. прибув я до села Ревухи, де зголосився в команді II. куріня VIII. бриґади. Командант куріня, сотник Осип Станимір, приділив мене командантом II. чети VI. сотні чет. Максимця. В цьому селі стоять сотні: 5, 6 і 7. В сотнях повний боєвий стан, бо набрано мобілізованих з околичних сіл. Заняття - вправи сотень відбуваються кожного дня. Багацько мобілізованих ц тутешних околиць невдоволені з тих занять, що їх покликано до війська, бо досі ніхто їх не рухав з дому. Ні Діева Армія, ні уряд У. Н. Р. не переводили досі загального побору приналежних до військової служби мужчин. Між мобілізованими доволі випадків нарікання та негодування на „старий режім", мовляв, треба брати „під козирок" старшинам, а навіть підстаршинам. Слідний тут вплив большевицьких аґітаторів серед місцевої людности. Як оповідають хлопці, в сотні такі зигуки невдоволення часто повторюються, а за це один з невдоволенців дістав сьогодня тілесну кару. Навпаки, мобілізованим підстаршинам подобається військова дисципліна Галичан, а особливо припадає до вподоби ношення відзнак, бо гордяться тим, що цей ступінь у них вже давно заслужений.

21. IX. неділя. Сьогодня на майдані серед села править укр. кат. полевий духовник Службу Божу, на якій є приявний цілий наш курінь. По полудні ходимо по селі та знайомимося з місцевими людьми та між собою.

22. IX. Цілий день полеві вправи куріня. Хлопці незле вправляють, хоч деякі не дуже охотно. Матеріял з них добрий, коби тільки не здеморалізований большевицькими кличами. Завтра відходимо „на відпочинок" — не відомо, в якому напрямі. Згідно з теперішньою термінольоґією означає це пересування частин до якогось нового оперативного ділання.

23. IX. Виходимо з постою і через села Голубівку і Дерганівку прямуємо до міста Білилівки. Це місточко досить чисте і має симпатичний вигляд. Особливо звертає та приковує увагу гарна православна церква, якої верх покритий в кутики жовто-блакитними блящками. Сьогодня через містечко переходить багацько галицького війська: піхота, кіннота й артилерія, бо тепер відбуваються перемарші бриґад на нові позиції. Отвирається новий фронт проти Денікіна, куди прямують бриґади III. корпуса ґен. Кравса. Минаємо швидко містечко й доходимо до села Раставиці, де дали нам довший обідний відпочинок. Тут стрічаю давних знайомих старшин Д. А. полк. Литвина, сотн. Сорокатого і хор. Мозолюка, які гостять мене добрим обідом. Минаємо село Сестренівку, де є велика й гарна школа, село Вернигородку й доходимо до села Верболоза, де ночуємо. На наше лихо село маленьке і тому супроти переходу цілої бриґади в селі тісно по кватирах. Хорую, бо маю сильну горячку та дрощі.

24—25. IX. Переходимо до села Янківки, бердичівського повіту, і тут відпочиваємо два дні. Сильна горячка знемогла мене так, що на силу сюда доволікся. Лежу в ліжку; курінний лікар, чет. Літинський, ствердив волинську фебру. Треба лежати кілька днів та ледви це вдасться, бо курінь виходить завтра дальше.

26. IX. На силу піднявся, бо частина виходить на денікінський фронт, а відстати від неї в теперішній час небезпечно. Від ранку чути сильну канонаду зі сторони міста Бердичева. Большевики перед кількома днями заняли місто Житомир і тепер натискають в напрямі Бердичева. На протибольшевицькім фронті стоять оба галицькі корпуси, I. і II., тепер в боях, бо червоні стали активними. Минаємо села Вернигородку, Радивилізку і залізничу стацію Чорнорудку, що є на залізничім шляху до Київа. На стації стоять довгі транспорти з галицькими військами, бо тепер перемарш частин на денікінський фронт.

27. IX. Воздвиження Чесного Хреста. В церкві править прав. свящ. Сл. Б., на якій приявні наші стрільці й старшини. Співає наш військовий хор; це викликало сензацію, тому в церкві повнісенько народа.

28. IX. Неділя. В місцевій церкві правлять Сл. Божу два укр. кат. полеві духовники. Заінтересування серед людности велике, бо бажали бачити, як правлять „безвусі галічанські ксьондзи". Коли опісля запитав я свого хазяїна про вражіння відправи, він відповів, що все добре, тільки додає „моленіе за папу". По полудні ходили деякі наші до містечка Вчорайшого; годі щонебудь купити, бо через постійні військові ділання нема змоги щонебудь спровадити.

29. IX. Через село Незгурці приходимо до села Войтівців, в якому заночовуємо. Тут ходять між нашими непровірені поголоски, буцімто червоні через свою делеґацію запропонували нашим фронтовим корпусам перемиря, ба навіть проект якоїсь угоди. Таке балакають в команді куріня, та це все непровірене. Головна команда українських військ рішила перекинути на ново-утворений денікінський фронт III. гал. корпус і частини Дієвої Армії. Доходять вістки, що денікінці знущаються в поганий спосіб, особливо над населенням тих сіл, яке щиро успосіблене до української влади.

30. IX. Ідемо дальше через містечко Ружин, невеличке, але доволі чисте, села Ревуху і Зарудинці до села Городка, де ночуємо. Наші перемарші досить швидкі, бо спішимося на фронт, який треба властиво щойно утворити. Досі оперують там поодинокі українські відділи відрубно, а це небезпечне з огляду на те, що денікінці стягнули проти нас свої сильні резерви. Супроти цього ми зробили за три дні 90 верств дороги.

1. X. Раненько через села Старостинці і Камінку приходимо до міста Погребища. Кругом нього гарні та чисті хати наших міщан. Зате в осередку, замешканім Жидами, осоружна нечистота і бруд; через це, миле вражіння, якого сподіваєшся дізнати, дивлячися здалека, стає відражаючим, коли увійдеш в середину містечка. В Погребищі є цукрівня, латинський костел, дві православні церкви й останки колись розкішної та тепер зруйнованої палати гр. Ржевуського (Ревухи). Її окружав колись гарний парк та тепер тільки пні свідчать про колишню красу цього саду, вирубаного після революції. В містечку є мішана 6-клясова українська приватна ґімназія, що має досить учеників та учениць.

(Далі буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ КНИЖКИ.

Ми жиємо в культурнім краю. День в день друкуються тут маси книжок. Всюди повно книгарень, а книгарі подають, що роблять добрі бизнеси, навіть у теперішних важких часах. І бібліотеки теж подають, що люди тепер більше користають з них і більше читають, ніж бувало.

А коли поглянемо на наш поневолений край, то й там, по наших убогих селах, святкують тепер, у місяці жовтні, свята української книжки, закладають книгозбірні й заохочують одні других до читання книжок.

Те все не може уйти уваги української іміграції в Америці. Нам, старим імігрантам, треба просвіти і книжки і треба нам подбати, щоб українська книжка дійшла до рук молоді. Не занедбаймо цеї справи. І памятаймо на діти. Бо ті діти не гірші від дітей інших народів, а тільки ліпші. А коли ними не є, то це вина наша, бо ми їх зле виховуємо. Якби діти наші читали українські книжки, то я певна, що вони перенялись би таким самим українським духом, що й старше покоління, а може ще й ліпшим. Тому, українські матери, я до вас у першу чергу звертаюся: памятайте хоч у цей місяць жовтень за свою дитину. Застановіться над тим, що ви зробили, щоби вашу дитину придержати при нашім українськім народі. І чи дали ви їй у руки таку українську книжку, з якої вона набрала би поважання до нашого народу та до його визвольних змагань і любови до наших героїв. А щоби ми, жінки, могли підховати гарно своїх дітей, то й нам самим треба читати. Тому розгляньтеся по своїй хаті й подивіться, скільки у вас українських книжок у хаті. А хата без книжок, то так як би без вікон.

Учімся, думаймо й читаймо. Взивав нас до цього Шевченко. І наш Франко писав, що книги — морська глибина, а хто в них пірне аж до дна, то, хоч і труду мав досить, дивні перли виносить.

К. Качмарова.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Концерт Музичної Школи.

Дня 14. жовтня виступить новозаснована Українська Музична Школа зі своїм концертом, при участи приклонників української музики і співу.

Добірна програма й добрі та популярні виконавці повинні притягнути на цей концерт чимало публики, щоби тим доказати, що оцінюємо змагання Школи до зорганізовання Народного Українського Хору із вишколених співаків і Української Орхестри.

Концерт відбудеться в Українській Галі, 849 Норт Френклин вулиця.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Користаймо з горожанських прав.

Вже нераз писалося на сторінках української преси про потребу нашої активної участи в американській політиці. Саме тепер пора пригадати це, бо наближаються президіяльні вибори. Не резигнуймо зі своїх прав. Даймо оказ, що цікавимося всіми громадськими справами того краю, якого горожанами ми стали. Бо й ми мусимо доложити своїх старань, коли хочемо, щоби тут було краще жити, щоби були переведені ті суспільні реформи, які забезпечили би нашого робітника проти безробіття, чи на випадок, коли він через хоробу, старість чи нещасливий припадок не є здібний до праці. Все те годі осягнути відразу. Але процес цей можна приспішити, коли вибиратимемо до конгресу чи леґістратур таких представників, котрі заявляються за ті реформи, які є конечні для забезпечення робітника в Америці. Значиться, не треба легковажити собі ніяких виборів. Будучи горожанином, треба у свій час зареєструватися і голосувати і треба належати до горожанських клюбів, щоби виступати як зорганізована політично одиниця.

Український Републиканський Клюб у Ню Йорку.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Організація Комітету для допомоги шикаґовській виставі.

У пятницю, 7 жовтня, вечером відбулися в Українськім Народнім Домі збори Союза Українських Національних Товариств для вирішення низки біжучих справ, а головно справи допомоги виставовому комітетови в Шикаґо.

Гр. Андрій Борак, голова зборів, відкриваючи зібрання, представив приявним вагу шикаґовської вистави для Українців, дотеперішні заходи коло зарепрезентування Українців та потребу співділання з шикаґовським комітетом зі сторони Українців по інших місцевостях Америки. Він підчеркнув далі потребу ведення акції в громадянський спосіб, а головно потребу публичної контролі над акцією.

Розвинулася широка дискусія, в якій забирали голос майже всі учасники, котрих зявилося понад двацять.

Гр. Мартинюк подав до відома, що в порозумінню з Шикаґовським Комітетом уже завязався в Ню Йорку комітет з 7 осіб, але коли тепер показується з одного боку потреба ширшої акції, а з другого боку потреба публичної контролі, бо рівночасно деякі приватні одиниці думають уже використовувати виставу для приватних бизнесів, то зорганізований уже комітет готовий прилучитися до громадянської акції під громадянською контролею.

Гром. Галичин думає, що справа всім є ясна, що всі признають вагу шикаґовської вистави, що ніхто не квестіонує потреби акції для її допомоги, та що тому нема що далі дискутувати цих питань, які кождий уже собі розвязав, а тільки дискутувати над тим, що робити далі. Він радить передусім зорганізувати комітет для допомоги Шикаґовському Комітетоив. Цей комітет має передовсім занятися збіркою грошей, а також збіркою матеріялів для вистави.

Гр. Бобенко звернув увагу на велику службу, яку для розголосу української частини вистави зробили би вправи козаків на конях. Як фаховець у цій справі, він пропонує свої услуги комітетови. Збори годилися в засаді з поглядами бесідника, але признали, що організацією такого відділу козаків може занятися тільки комітет у Шикаґо.

Гр. Гузар підчеркує потребу, співпраці таких організацій, як Союзи, Обєднання, великі місцеві товариства та часописи. Праця комітету не легка, бо справа ще нова, але помогти шикаґовському комтетови ми мусимо.

Гр. Лотоцька подала до відома, що Союз Українок буде брати участь у виставі як частина жіночої організації, але крім цього Союз готовий співпрацювати з комітетом у Ню Йорку. Вона звернула увагу на велику працю, яка жде цей комітет, та на вагу поспіху в збиранню гроша. Річи на виставу треба щойно робити, замовлення треба давати сейчас, щоби річи зроблено в зимі, і тому гроші треба роздобути якнайскорше. Союз Українок уже замовив річей на дві тисячі долярів.

На основі думок, висловлених цими бесідниками й іншими, як Новаком, Скоцком, Турашем, Драґіндою й Дроботієм, признано потребу зорганізування Виставового Комітету. Комітет має обнимати своєю діяльністю Ню Йорк і найближчу околицю. До комітету вибрано 10 осіб з Ню Йорку та лишено 5 місць для околиці. Комітет уконституувався так: голова гр. А. Борак; містоголова п. Лотоцька, секретар Д. Галичин, заступник Е. Ляхович, касієр Драґінда, контрольна комісія: Гузар, Лазорчик і Мартинюк.

Постановлено скликати збори комітету на пятницю, 14. жовтня, на 8 годину вечером, до Народного Дому в Ню Йорку та запросити на ці збори представників усіх товариств з околичних місцевостей, як з Бронкс, Бруклин, Стетен Айленд, Асторії, Джемейки, Джерзи Сити, Йонкерс, Елизабет, Перт Амбой, Байон, Пасейк, Петерсон, Нюарк. Запрошень постановлено не висилати, сподіваючися, що всі товариства, зацікавлені в успіху шикаґовської вистави, вишлють своїх представників, як тільки побачать про це новинку в ґазетах.

Виставовий комітет відбув по загальних зборах своє засідання, на якому розбирано вже цілий ряд практичних питань, звязаних з виставою, а саме, як збирати гроші й матеріяли для вистави. Постановлено урядити виставу української народньої штуки в Ню Йорку та почати акцію для збирання матеріяльної допомоги. Збори були свідомі труднощів підприємства, але комітет береться до праці з запалом і вірою, що їх переборе.

Гість.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. Сухорський, Елизабет, Н. Дж. — До спису жертводавців для Лемківщини додаємо отсим: Міссіс Павлик $1.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

У вівторок, дня 11. жовтня 1932 р., померла громадянка **Марія Струж,** жінка Романа Стружа, члениця Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Союза в Джерзи Сити, Н. Дж. Похорон відбудеться в пятницю, дня 14. жовтня 1932 р., з дому жалоби під ч. 505 Тонел Евеню, в годині 9-тій рано. Проситься членів Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, прибути на похорон.

Михайло Баран, предс.;
Микола Пігура, секр.

—o—

Дня 12. вересня помер **Григорій Гамкало,** член 281 від. У. Н. Союза в Бейон, Н. Дж. Покійний походив зі села Городище Королівське, повіт Бібрка, Західня Україна. Родився 1. листопада 1879 р., а до У. Н. Союза вступив у січні 1921 р. Похорон відбувся 15. вересня. Союзовці й громадяни віддали Покійному останню прислугу, бо він був діяльним і щирим Українцем.

Оставив жінку Софію і четверо дітей: Стефана, Івана, Марію й Олену, всі члени У. Н. Союза.

Від імени вдови і дітей складаю головному урядови У. Н. Союза щиру подяку за скоре виплачення посмертної допомоги в сумі $1,000.

Лев Бачинський, секр.

СМЕРТЬ СТЕПАНА ВАСИЛЬЧЕНКА.

Далекою дорогою, через чужинні осередки, приходить звістка про смерть нашого письменника, Степана Васильченка. Перевірити її нема змоги. Назвище Васильченка мало каже нашому ширшому загалови, дарма, що це був один з більших наших письменників, який почав свою літературну працю ще 1910 року.

Справжнє його назвище Панасенко. Він з походження селянин, з професії народній учитель. Ближчих звісток про його працю чи діяльність за останніх десять літ не маємо ніяких. Васильченко стояв осторонь політичного життя і не займав ніякого визначнішого становища. У 1929 р. у „Державнім Видавництві України" вийшла повна збірка його творів; туди ввійшли всі його кращі оповідання та песи, що користуються досі великим успіхом в аматорських театрах („На перші гулі", „Не співайте пісні").

Васильченко майстер мініятур. Його коротесенькі оповідання використовують здебільша селянське життя, психольоґію шкільної дітвори й малих дітей. Не вважаючи на те, що ті сюжети спільні в нього з численними іншими нашими письменниками, він має власний оріґінальний тон, що не робить ніодної його теми сірою, безбарвною. Він єднає з нахилом до мрійливости своєрідний український гумор, що навіть із траґічних картин добуває промінь погідної усмішки.

Серед нових радянських письменників, які виключну увагу присвятили соціяльним питанням і свідомо звернулись до нового героя своєї літератури — робітника, Васильченко залишився старим романтиком, що все ще жиє поезією села, якого не торкнулась машина державного апарату. Мова його оповідань соковита та запашна, чисто народня. Жаль, що цього письменника знають у нас так мало; хочби з огляду на його мову та сюжети варт би перевидати у нас його найкращі оповідання у загально доступній збірці.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 16 жовтня, точно в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній, 803 Н. Фронт ул. Проситься усіх членів явитись на тім мітінгу, бо є дуже важні справи до полагодження. Рівнож проситься довгуючих вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Також проситься усіх членів принести свої адреси виписані на картках, бо їх потрібно відділовим урядникам. — Д. Рудакевич, предс.; Н. Михалишин, кас.; Ів. Рудакевич, секр.

„Сира Природа мало Коли є ЛАГІДНА"

НЕОСВОЄНИЙ КІНЬ

„Сира Природа" — виявлена в змаганні між неосвоєним конем і каубоєм; пояснення до картини в липневім виданні журналу „Нейшенел Джіоґрефик Меґезин" зі здвигу скотарів (Скай Гай Стемпед) в Монте Віста, Колорадо. „Сира Природа Мало Коли є Лагідна" — а сирий тютюн не має місця в сигаретках.

В Локкіс нема сирого тютюну —тому вони такі лагідні

Copr., 1932, The American Tobacco Co.

Ми купуємо найкращі, дійсно найкращі роди тютюну в світі – але й це не пояснює, чому люди вважають всюди Локкі Страйк найбільш лагідною сигареткою. Фактом є, що ми ніколи не забуваємо отої правди що „Сира Природа Мало Коли є Лагідна" – отже цей гарний тютюн, коли він відповідно назрів і злагіднів, уліпшується відтак тим Локкі Страйк процесом чищення, що його означено словами – „Вони є пражені". Ось чому люди в кожній місті, місточку і оселі кажуть, що Локкі це така лагідна сигаретка

"It's toasted"

Ота пачка лагідних Локкі

АДВОКАТ

МИХАЙЛО ПІЗНАК

практикуючий в справах цивільних, карних і федеральних, повідомляє, що

ПЕРЕНІС СВОЮ АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ З 67 WALL STREET, NEW YORK, N. Y.

: до :

51 CHAMBERS STREET, NEW YORK CITY.

Telephone: WORTH 2-1572 i WORTH 2-1573.

КАРПАТСЬКИЙ РОСТИННИЙ ЧАЙ

Уживайте і жадайте скрізь тільки КАРПАТСЬКИЙ РОСТИННИЙ ЧАЙ, найліпше лічниче средство на всякі шлункові недомагання. КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ, зладжений з листя, цвіту і коріння рослин, впливає цілющо на кормові проводи, влекшує працю нирок, печінки і кишок. Має дійсно медичні прикмети, що спричинюють дуже лагідне прочищення шлунка і крови.

КАРПАТСЬКИЙ РОСТИННИЙ ЧАЙ є добрий для слабих і здорових; слабі нехай уживають, щоби скоро поздоровіти, а здорові, щоби ніколи не хорувати. Ціна одної пачки 50 центів, 3 за $1.25, 6 за $2.25.

Маємо на складі всілякі лічничі зілля, трави і коріння з цілого світа. Заходіть самі або замовлення посилайте враз з грімши до: 180-

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

ВИТНІТЬ ЦЕ ОГОЛОШЕННЯ!

ВАЖНЕ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ РАДІО-АПАРАТІВ.

ЧИ МАЄТЕ КЛОПІТ З ВАШИМ РАДІОМ?

На днях засновано у місті Ню Йорку нове підприємство під назв.:

„GUARANTEE RADIO SERVICE"

яке гуртує коло себе найздібніших радіо-механиків, готових кожної хвилі віддати свою чесну і совісну обслугу всім, хто за такою обслугою до нас віднесеться, чи то листовно, телефонічно чи особисто.

Ми ґарантуємо, що в протягу 24-ох годин Ваше зіпсоване радіо буде як нове, при чім заощадимо вам багато непотрібних коштів, а собі здобудемо ваше довіря.

Направляємо і переробляємо всіх виробів радія, комбінації і фонографи по найнижчих оплатах. Будуємо нові і переставляємо антіни (дроти на даху) по нановіщих методах. Не беремо жадної оплати за „тестовання" лямпок і за еґзамінацію вашого радія.

НАЙМОДЕРНІШІ РАДІЯ І КОМБІНАЦІЇ ПРОДАЄМО ДЕШЕВШЕ ЯК ДРУГІ. 234

Пишіть, телефонуйте або заходіть до:

„GUARANTEE RADIO SERVICE"

445 E. 9th ST., cor. Ave. A, NEW YORK, N. Y.

Telephone: ALgonquin 4-0658.

ПЕТРО ЗАДОРЕЦЬКИЙ І ЮРІЙ БУНДЗАК, властителі.

ХОРІ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ.

ЛІЧУ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ.

Шкірні і нервові хороби, загальне ослаблення, шлункові, кишкові і проводові недомагання, легені, бронхітіс та інші загальні недуги. Мужчин і женщин лічу успішно модерними й науковими методами. Мої ціни приступні, також можна порозумітися щодо вдоволяючих умов. 1

Х-Рей, екзамінація крови і хемічні спроби.

Вприскування сироватки і щеплінки.

ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ ДАРОМ.

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N.Y.

медичний практик 25 літ. (межи 4-тою Евеню і Ірвінґ Плейс).

ГОДИНИ: Денно від 9. рано до 8. ввечір; неділі від 9. рано до 4. попол.

УКРАЇНСЬКА ПЛАСТУНКА В ПЛАСТОВІЙ ІНСТРУКТОРСЬКІЙ ШКОЛІ НА СЛОВАЧЧИНІ

Чеський Союз Пластунів що літа улаштовує курси для пластових провідників (иць). Такі курси відбуваються в природі і тому їх звуть „Лісова школа" (Лесні школа). На весні ц. р. я зголосилася до такої дівочої Лісової школи, що мала відбутися в липні коло Пряшова над річкою Топлою. На початку липня поїхала туди з Праги.

Підчас подорожі цікаво було приглянутися населенню і природі Словаччини. Словацька мова, хати й садиби дуже нагадували мені рідний край. Як я приїхала, майже всі учасниці були вже на місці. З них лиш я була чужинка.

В цей день напередодні початку курсу ми лиш поставили провізоричні шатра, що їх мали з собою, щоб переспати ніч і взятися на другий день до роботи.

Курс мав на меті не лиш навчити учасниць ріжних галузей пластування, а, головно, показати, як провадити пластові відділи і працю в них. Знаємо з практики, що нераз буває провідниця безрадна, коли треба готувати нових пластунів до іспитів, бо вона не вміє подати матеріялу так, щоб ним зацікавити. В Лісовій школі всі виклади доповнювали практичними вправами так, щоби провідниця пізніше могла переробити з пластунами все практично; це їм розуміється, цікавіше, ніж сама суха теорія.

За перші два дні треба було збудувати все, що потрібно для таборування. Ми дістали сокири, пилки, лопати, гвіздки й інше приладдя, приготовали дерево для будування шатер (дошки на підсади ми мали вже готові, решту матеріялу мусіли добувати самі в близькому лісі). При цім відбулися два виклади: „Як вживати сокири та пили" та „шатра й інші таборові будови". Перший виклад був дуже потрібний, бо дехто з пластунок, що жили стало в місті, сокири й у руках тримати не вміли; не кажу вже про будування шатер з підсадами, про що вони знали лиш з теорії. Одно шатро треба було аж двічі розкидати й знову будувати, бо зле поставили. Збудували два американські шатра й шість австрійських з підсадою на 20—25 цм. Потім ставили огорожу, стожар (13 метрів високий), а мені провідниця доручила поставити піч. Я наносила з річки відповідного каміння, замісила глину та викопала яму потрібної глибини і форми. Останне тревало досить довго, бо піч мала бути чимала, а ґрунт такий камянистий, що треба було рити рискалем та витягати каміння з землі. Всі з зацікавленням чекали висліду праці, і як піч була готова, раділи, мов діти, та танцювали довкола неї якийсь „індіянський" танець власної композиції. На другий день, коли глина вже висохла, було урочисте „відкриття". Мені належалося розпалити в печі огонь, а решта, зібравшись довкола печі, поки я розпалювала, співали спеціяльно з цеї нагоди скомпоновану пісеньку. Пізніше ми ще зробили над кухнею дах з шатрового полотнища на випадок дощу та обгородили її.

Після викладу „Вода — джерела ріки, озера і криниці" мені доручено зробити криничку з недалекого джерельця. Спільно її викопали, наносили каміння, я її тим камінням вимурувала, дно висипала випраним піском, урегулювала відтік води й обкопала криничку довкола рівчачком для стіку дощевої води. Зробили ще над нею дах і криниця була готова. Вода була чиста, як кришталь, і студена. Вже на другий день у ній утаборувались дві жабки; я їх половила й викинула, та їм там так подобалося, що вони за якийсь час знову туди скочили. Зрештою і не диво: увесь час була велика спека. Ми перші дні, коли мусіли працювати над будуванням, були цілими днями на гарячому сонці, так, що неодна з нас тим жабкам завидувала.

По скінченню цих підготовчих праць розклад днів був приблизно такий: У 6 годині свисток. За три хвилини кожна мусить стояти в ряді в купальному одязі і з приладдям до вмивання, в руках. Біжимо на руханку, а потім на річку, що від табору зовсім близько. Купаємося, прибираємо в шатрах, далі снідаємо і, коли є ще вільний час, пишемо щоденники, листи, тощо.

У 8 годині усе мусить бути поприбирано, а пластунки в повних одностроях стають до піднятя прапору. Співаємо чехословацький пластовий гимн. Починається праця. Звичайно маємо виклади від 8—10, потім перерва і знову виклади до 12, або до першої години, а відтак обід. Матеріял викладів випрацюваний дуже солідно; іноді одного півдня не вистарчає, тоді виклад продовжує інструкторка на другий день. По обіді відпочинок, обовязковий для всіх найменше годину. Потім хто хоче, може купатися (купання вранці обовязкове для всіх). Від 2 до пів 3 години виклади, що тревають до вечора з перервою на підвечірок. Крім згаданих ми слухали такі виклади: „Історія скавтінгу взагалі та чеського зокрема", „Союз скавтів ЧСР та інші пластові організації в ЧСР", „Табори й інші підприємства чеського скавтінгу", „Публічні пластові підприємства", „Чеська скавтська преса", „Провідниця, як виховниця"; після цього викладу відбулася гутірка, а виклад „Пластові табори, прогульки та екскурсії" пластунки самі потім доповнювали оповіданнями з власного досвіду, як і виклад про „Таборування та підготовка до нього". Далі були виклади: „Програма новичок та новиків", „Дитя та його виховання", „Духовий розвиток дитини ріжного віку", далі „Мапа", „Міряння в природі", „Орієнтація", „Сигналізація", „Креслення фігур", „Олд-скавтки у Франції", „Узли", „Гігієна", „Перша поміч", Спорти". Одним з найцікавіших викладів був виклад „Тотемізм — тотеми, тотемові символи та тотемові значки". Інструктор подав історію тотемізму та оповів про тотемізм у скавтінгу. Ми намалювали собі до зошитів цілий ряд тотемових символів. Так знак Лісової школи — є три індіянські шатра в крузі.

З помічю тотемових знаків можна писати, хоч крім того істнує т. зв. тотемовий альфабет. Дальший виклад: „Вогонь. Ватра звичайна (для вжитку) і святочна". Інструкторка оповіла нам про „Сетонів горщик" і ми пекли мясо тим способом. Викопали яму, накидали гарячого каміння, поклали на нього вже приготоване і загорнене в листя кропиви мясо, поставили в один кут ями кілок, засипали землею, притоптали добре, витягли кілок і наляли півтори літри води, засипали й ту дірку землею, а за годину і 5 хвилин розкопали і витягли вже готове мясо. Всі казали, що воно смачніше ніж те, що вони їдять дома. Таксамо пекли рибу в гарячому попелі під посудиною, і теж добре спеклася (за 35 хвилин).

Ми мали багато можливостей плекати ріжні спорти. Хто не вмів пливати, того вчили; я навчилася стріляти з лука та вживати аркана. На річці був човен і ми могли ним користатися (за дозволом провідниці). Увечері відбуваються іноді змагання. Учасниці діляться на два гуртки, кожний вибирає зпоміж себе 1—2 найліпших змагунок (при колективних змаганнях і більше). Змагаємось, хто найскорше розложить ватру й перепалить мотузочок, перетягнений кілька центиметрів над ватрою, хто найскорше донесе ідунку, повну води, до цілі, не розхлюпавши води, і хто найскорше добіжить із запаленою свічкою (на випадок, що згасне, дістанете сірники з собою, тоді мусите зупинитись і запалити і аж потім бігти далі); хто зпакує найскорше наплечник так, ніби він вибирається в мандрівку; хто найскорше вбере на себе повний пластовий однострій. Було багато всяких кумедних змагань. А скільки при тому було веселощів, сміху! Я найскорше (за 7 секунд) вилізла з 2 метри довгого мішка і ще треба було пробігти до стожару кілька кроків. Все це переводилось тому, щоби провідниці знали, як і які змагання улаштовувати з молоддю. Була в школі й чимала бібліотека з багатою пластовою літературою, підручниками, мапами і ін. Школою керувала провідниця, виклади мали інструктори та інструкторки, спеціяльно для цього призначені.

У вільну хвилю пластунки робили т. зв. музей. Це мініятури шатер, ріжного роду огнищ, ліжок і іншого таборового урядження.

У школі цілий день всі ходили лише в купальному одязі і засмалилися на сонці так, що виглядали, як нігри. Тільки на підняття прапору (як я вже згадувала) та на ватру треба було мати повний пластовий однострій.

Одним з найцікавіших моментів у життю Лісової школи були ватри, що відбулися кілька раз. Надвечір усі йшли в ліс по дрова, а моїм добровільним обовязком було ватру приготувати. Запалювали її в 8 і пів до 8 години вечора. Це була найвеселіша частина дня. Пластунки співали хорові й сольові пісні (я навчилася там дуже гарних словацьких пісень, що дуже подібні до українських); танцюють народні й імпровізовані танці, роблять комічні сценки і т. п.

Я мусіла кожної ватри на загальне прохання співати українські пісні, що всім дуже подобалися; під кінець усі вже вміли їх співати. В перші дні пластунки нераз прохали мене заспівати яку російську пісню чи затанцювати якийбудь російський танець. Я відповіла, що не вмію по російськи співати і не знаю московських танців, бо в Московщині ніколи не була. Про Україну вони знали дуже мало, і я при кожній нагоді їх інформувала. Під кінець вже знали ріжницю між Українцями і Москалями. Їхнє, зпочатку байдуже, щоб не сказати вороже до мене відношення за пару днів зробилося зовсім прихильним, і та прихильність зростала в міру того, як ми себе взаємно пізнавали. Коло мого шатра поставила я наш національний прапор на знак того, що там мешкає Українка. Він викликав загальне зацікавлення: всі приходили питати, який це прапор, і мені довелося відбути цілий вилад про український національний прапор, про державний знак України і взагалі про Україну. Одна пластунка намагалася, щоб я її вчила говорити по нашому, але на це вже зівсім не було часу. Було його дійсно дуже мало. Від ранку до пізнього вечора була робота. Між тим треба було ще провадити щоденники і записувати виклади. На підставі тих записок треба потім написати працю та післати її до Союза Чеських Пластунів, після чого спеціяльна комісія вирішить, чи та пластунка абсолвувала курс.

Кожна пластунка, що має хоч будьяку можливість, мусить відбути такий курс, щоб побачити, що таке справжня пластова школа і пластове життя, щоб навчитися виховувати з молоді дійсних пластунок і пластунів. В наступному році словацькі пластунки плянують улаштувати таку школу в Татрах.

Вночі пластунки вартували по черзі. Вартуючи можна було практично перевірити те, що вчили з „Орієнтації в природі по зорях". Погода була дуже гарна і небо було з вечора вкрите зорями. Я дуже любила вартувати. Таємничо шумить ліс, булькотить річка, котячи посріблені місячним сяйвом хвилі через каміння, а маленькі жучки — „світлячки", що мов якісь летючі зорі снуються між деревами, додають усій природі казкового вигляду. Лише шатра біліють на темному тлі дерев і пригадують, що це не казка.

Полтавка.

Прага, серпень 1932.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КОТРІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ":

	цнт.
Перша Книжечка (Буквар), П. Матвійчука	40
Друга Книжечка (Читанка для II. кляси), М. Матвійчука	45
Трета Книжечка (Читанка для III. кляси), М. Матвійчука	60
Четверта Книжечка (Читанка для IV кляси), М. Матвійчука	75
Коротка Історія України, І. Крипякевича	50
Мала Історія України, І. Крипякевича	15
Початкова Ґеоґрафія, з багатьома малюнками і картою, написав Степан Рудницький	75
Малий Катехизм християнсько-католицької релігії, уложив о. Іван Рудович	35
Біблійна Історія, старого і нового завіта, о. д-ра Ярослава Левицького	85
Шкільний Співанник, Ф. Колесси	75

Замовлення разом з належитістю слати до:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ПЛЕЙНС, ПА. Звичайні збори відділу 48 відбудуться в неділю, 16 жовтня, в годині 2-гій пополудни, в гали М. Негребецького, 84 Н. Рівер ул. — Йосиф Кривий, рек. секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в понеділок, 17 жовтня, точно в годині 7.30 ввечір, в гали У. Н. Дому, 54 Вен Вінкел ул. Обовязком є кождого члена явитись раз в місяць на зборах. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени зволять вирівнати свою залеглість, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Баран, предс.; Н. Заяць, кас.; А. Бусько, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16 жовтня, в годині 12.30 в полудне, в гали парохіяльній при Кліперт ул. Уряд взиває всіх членів прийти на мітінг, бо є важні справи до полагодження. Буд есправа щодо реформи Союза. Взивається членів, котрі вже довший час не платять, щоби сказали, що з ними зробити. Братство більше не може за нікого платити. — П. Пошивак, предс.; В. Шеремета, кас.; В. Бартош, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Жіноче Тов. Згода, від. 358, повідомляє своїх члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 16 жовтня, в год. 1 попол., в У. Н. Домі на Вест 14 вул. Проситься всіх прийти на означений час. — Уряд Тов. Згода.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Отсим повідомляється членів Тов. ім. Князя Данила, від. 356, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 16 жовтня, в годині 2-гій пополудни, в домі Громади під ч. 3322 Н. Лавренс ул. Проситься сіх членів прибути на цей мітінг в приписаний час і заплатити свої вкладки. Є важні справи до полагодження. Взивається довгуючих членів, щоби прийшли і заплатили свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — М. Долинний, предс.; Г. Лесик, кас.; Ол. Діорко, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 15 жовтня, точно в годині 7 ввечір, в Нар. Домі, 72 Моріс ул. проситься всіх членів явитись в означений час, бо є важні справи до полагодження, як справа реформи і виміни старих грамот на нові. — Микола Демкович, предс.; Василь Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що дальше мітінги будуть відбуватися в неділю, 16 жовтня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Домі, 847 Норт Френклин ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є справи до полагодження. Довгуючих проситься прийти і вирівнати свою належитість. — Ілько Савчин, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Запорожська Січ, від. 206, повідомляє своїх членів, що триквартальний мітінг відбудеться в неділю, 16 жовтня, в годині 1.30 пополудни, в гали парохіяльній на Блекстон ул. На цім мітінгу урядники і контрольори здадуть справоздання за третий квартал. Проситься членів прибути на цей мітінг, бо є важні справи до вирішення. — Мих. Бардачевський, предс.; Ілія Околіта, кас.; Михайло Яцишин, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, 16 жовтня, в годині 2-гій пополудни, в сали Укр. Гор. Клюбу, 29 Джексон ул., а зараз по мітінгу відбудеться „Вечеринка" в тій самій гали, з музикою. Тому проситься всіх членів прибути на цей день і других з собою привести. Будеться приймати нових членів без втсупного. — Гр. Сакала, предс.; В. Мандзій, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Прєсв. Богородиці, від. 123, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, 16 жовтня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Проситься тих членів що довгують по два і три місяці, щоби прийшли і вирівнали свій довг, бо у відділовій касі грошей нема, тому зашлеться вкладки тільки за тих членів, котрі заплатять. Гр. Мрикало, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 15 жовтня, точно в год. 7.30 ввечір, в гали словенській, 724 Лінард ул. Кождий член обовязково має явитись на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Довгуючим пригадується, щоб вирівнали свої залеглости. Будеться роздавати членам тікети на баль, котрий був ухвалений на триквартальних зборах. Тож кождий член повинен старатись взяти якнайбільше тікетів на розпродаж. — М. Федас, предс.; І. Довгун, кас.; Д. Багрій, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 16 жовтня, в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній при 4-тій ул. Напоминається довгуючих членів, щоби прийшли на мітінг і вирівняли свої довги бодай в части, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Микола Підгайний, предс.; Іван Терлецький, кас.; Мих. Колодруб, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 16 жовтня, там де звичайно. Проситься членів зійтись зараз по Сл. Божій на короткий час, щоби можна полагодити місячні справи. Довгуючі члени мусять вирівнати свої залеглости в тім місяци, бо в противнім разі утратять всі права до У. Н. Союза. — П. Саламаха, фін. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Мих. Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 15 жовтня, в годині 8-ій ввечір, в гали під ч. 179 Корт ул. Обовязком є кождого члена на ці збори прибути, бо є важні справи до рішення. Без огляду, чи член може заплатити свої місячні вкладки на час, повинен спільно з урядом обговорити важні справи. — М. Боднар, предс.; П. Пеуй, кас.; А. Мудровський, фін. секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 306, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в суботу, 15 жовтня, в годині 7.30 ввечір, в У. Н. Гали при Розел і Генри ул. Проситься членів прибути на ці збори, на котрих секретар і предсідатель виияснять справу нового обезпечення (реформу) в У. Н. Союзі. Обовязком є кождого члена прибути і вирозуміти реформу, щоб пізніше не було нарікань на Гол. Уряд і Уряд Відділу. — А. Ананчишин, гол.; Н. Зворун, кас.; В. Моссора, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16 жовтня, в год. 1.30 пополудни, в гали церковній 47 Гове Еве. Довгуючих упоминається прийти і вирівнати свій довг бо в противнім разі будуть суспендовані. — С. Михайлишин, пр.; А. Боднарчук, кас.; М. Табачук, секр.

УВАГА! МАНВІЛ, Р. АЙ. УВАГА!

ТОВАРИСТВО ІМ. МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА, відділ 181 Укр. Народ. Союза,

— уряджує —

БАЛЬ

В СУБОТУ, 15. ЖОВТНЯ 1932

НА ГАЛИ М. В. А.

Початок в год. 6-тій ввечір.

Вступ: фамілійний тікет 35 ц., самотний 25 центів.

Запрошуємо всіх Українців з близьких і дальших околиць. Музика добірна. За добру забаву ручить 239

КОМІТЕТ:
Юрій Ясінчук, предс.
Петро Гречух, кас.
Микола Савка, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

МАЮ НА ПРОДАЖ
4 ФАРМИ В УКРАЇНСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ В МИЛВИЛ, Н. ДЖ.

4 акри і будинки, 5 акрів і будинки, 10 акрів і будинки, 35 акрів і будинки. Можна їх набути з малим завдатком, а решта на догідні сплати. По інформації голоситися до: 238-40

ONUFRY HNATIUK,
539 N. 8th Street, Millville, N. J.

ЖІНКИ! Коли вас клопочуть періоди, уживайте моє лікарство. Ціна $3.00. Пишіть вашою рідною мовою на адресу: 229
Mrs. GRETA J. LESKOVAR,
507 East 73rd Street, New York, N. Y.

РЕКОРДИ КОЛЮМБІЯ
3 ЗА $1.00

27100 Коломийка (Гуменюк)
27103 Біду собі купила.
27105 Пісня невільника.
27133 Розплетини (Крушельницька)
27174 Толока в старім краю.
27134 Пристріт (Ворожка)
27212 Пан Виборний, Возьний.

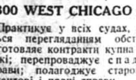
Всі повищі рекорди нові і найгарніші. Для розгощу даємо так тано. За $2.00 всі 7 рекордів. Пришліть гроші в листі.

SURMA BOOK & MUSIC CO.,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

Phone: Brunswick 7187.
АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
CHICAGO, ILL.
2300 WEST CHICAGO AVE.
Практикує у всіх судах, займається перегляданням обстрактів, виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи.
ЧЛЕН УБЛ ШІКАҐО

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

ТАРЗАН І ЗОЛОТИЙ ЛЕВ. (74)

Лювіні і його товариші були далеко на переді та були вже безпечні за частоколом, заки Вазири дійшли туди. Село можна було легко боронити, затарасувавши брами. Бачучи, що вони не зможуть добути ворога силою, Вазири думали над тим, як узяти його підступом. Лювіні заніс Джейн Клейтон до хати та привязав її до стовпа, все ще думаючи, що це Фльора Гокс. Там він її й покинув.

Довгий ряд нещасть оголомшив лейді Грейсток. Найбільшим ударом для неї була думка, що Тарзан її покинув, коли вона його потребувала... Усуга й десять чорних крадькома підсувалися до палісади ззаду села. Вони зібрали купу ріща та наложили його на купу під три сторони палісади, а тимчасом Вазири займали увагу чорних Лювінія.

При світлі місяця Лювіні дивився на обляґаючих. Певний, що вони залишать облогу через темноту, він тепер підкрався до хати лейді Грейсток. Як увійшов до кімнати, держачи в руці запалений смолоскип, він подивився на жінку. На нього дивилася без страху Джейн Клейтон.

„Хто ти така?" — спитав Лювіні здивований. „Я лейді Грейсток, жінка Тарзана", відповіла жінка. „Як маєш розум, то випустиш мене сейчас на волю". На лиці Лювінія малювався страх і здивування. Нагло прийшла йому до голови друга думка. Коли це лейді, то він може дістати за неї великий окуп. Може справжній маєток.